

CSAGA
CMRC

DV-06

Gia đình văn hoá là gia đình Không bạo lực

Hà Nội 2003

TRUNG TÂM SỨC KHOẺ PHỤ NỮ VÀ GIA ĐÌNH

TÀI LIỆU NÀY ĐƯỢC SỰ TÀI TRỢ CỦA

CƠ QUAN HỢP TÁC VÀ PHÁT TRIỂN THỤY SĨ (SDC) - ĐẠI SỨ QUÁN THỤY SĨ

ĐẠI SỨ QUÁN NEW ZEALAND

XÓA BỎ BẠO LỰC ĐỐI VỚI PHỤ NỮ VÀ TRẺ EM LÀ TRÁCH NHIỆM CỦA MỌI NGƯỜI

Xóa bỏ tình trạng phân biệt đối xử với phụ nữ là một trong những nội dung quan trọng của cuộc đấu tranh vì quyền con người. Trong những thập kỷ gần đây, các khẩu hiệu như, "phụ nữ và phát triển", "vì sự tiến bộ của phụ nữ"... đã trở thành những chủ đề được quan tâm nhiều nhất trong các chương trình nghị sự tại các diễn đàn quốc tế, quốc gia về quyền con người. Phụ nữ có quyền bình đẳng với nam giới trên mọi lĩnh vực, kể cả trong các quan hệ hôn nhân, gia đình.... Đó là những nội dung cơ bản được ghi nhận trong hệ thống pháp luật quốc tế và hệ thống pháp luật của nhiều quốc gia trên thế giới.

Mặc dù đã đạt được nhiều tiến bộ đáng kể trong việc nâng cao địa vị bình đẳng của phụ nữ, nhưng do tác động của nhiều yếu tố như tập tục văn hóa, tư tưởng tôn giáo cực đoan, thiếu hiểu biết về bình đẳng giới và sự đói nghèo..., mà ở rất nhiều nơi trên thế giới, nạn bạo lực đối với phụ nữ vẫn diễn ra thường xuyên dưới nhiều hình thức, mức độ khác nhau. Thống kê cho thấy, có khoảng 1/3 đến 1/5 số phụ nữ và trẻ em gái trên thế giới là nạn nhân của các hình thức bạo lực.

Các văn kiện quốc tế như Tuyên bố Bắc Kinh và Cương lĩnh hành động về xóa bỏ nạn bạo lực với phụ nữ đã được Đại Hội đồng Liên hợp quốc thông qua vào tháng 12-1993 đã khẳng định trách nhiệm của các quốc gia trong việc lên án mọi hành vi bạo lực đối với phụ nữ và đưa ra các hành động, biện pháp cụ thể để bảo vệ quyền của Phụ nữ và Trẻ em.

Tuyên bố xóa bỏ nạn bạo lực đối với phụ nữ được Đại Hội Đồng Liên Hợp quốc thông qua năm 1993, định nghĩa:

"Bạo lực trên cơ sở giới đối với phụ nữ bao gồm tất cả những hành động bạo lực như đe dọa, cưỡng ép, tước đoạt... dựa trên cơ sở giới gây ra hậu quả hoặc có thể gây ra hậu quả, làm tổn hại hoặc gây đau khổ cho phụ nữ về thân thể, tinh dục hay tâm lý, kể cả những lời đe dọa hay độc đoán tước quyền tự do, dù xảy ra ở nơi công cộng hay trong đời sống riêng tư".

XOA BỎ BẢO LỰC ĐỐI VỚI PHỤ NỮ VÀ TRẺ EM LÀ TRÁCH NHIỆM CỦA MỌI NGƯỜI

Bạo lực với phụ nữ là sự vi phạm các quyền tự do cơ bản của phụ nữ, xâm hại hoặc vô hiệu hoá sự thụ hưởng các quyền tự do đó. bạo lực với phụ nữ là một biểu hiện trong mối quan hệ không cân bằng về quyền lực giữa nam và nữ vốn có trong lịch sử. Những quan hệ đó dẫn đến sự thống trị và phân biệt đối xử với phụ nữ của nam giới, ngăn cản sự phát triển đầy đủ của phụ nữ, đẩy họ vào một vị trí thấp kém hơn so với nam giới bất kể trong gia đình hay ngoài xã hội.

Ở Việt Nam, bạo lực đối với phụ nữ không phải là một chủ đề mới, sự mất bình đẳng giữa phụ nữ và nam giới có từ rất lâu trong lịch sử. Ảnh hưởng của chế độ phụ hệ, nền văn hoá phong kiến với hệ tư tưởng Nho giáo làm nên thái độ và niềm tin chắc chắn của xã hội về vị trí, vai trò và trách nhiệm hơn hẳn của nam giới so với phụ nữ. Chính sự bất bình đẳng này đã đẩy người phụ nữ vào thế bị phụ thuộc và rất dễ dàng bị lợi dụng, bị hành hạ bởi những người đàn ông có tư tưởng bạo lực.

Hiện nay, tại Việt Nam, giải quyết những hậu quả do nạn bạo lực gây ra như giúp đỡ, cứu trợ phụ nữ nạn nhân bạo lực chưa thật mạnh mẽ và rộng khắp. Muốn xóa bỏ tận gốc nạn bạo lực đối với phụ nữ, cần thay đổi một cách căn bản nhận thức, thái độ, niềm tin coi "đàn ông luôn có vị thế cao hơn phụ nữ" đang còn tồn tại trong xã hội.

Bạo lực gia đình là các hành vi bạo lực xảy ra trong phạm vi gia đình, là sự xâm phạm, ngược đãi về thân thể hay tình cảm giữa các thành viên trong gia đình (vợ, con cái) và thường biểu hiện là sự lạm dụng quyền lực, hành động dùng vũ lực nhằm hăm dọa hoặc đánh đập một người thân trong gia đình để điều khiển hay kiểm soát vợ và con cái.

Theo nhận định của Tổ chức Y tế thế giới WHO (1998): "phần lớn bạo lực đối với phụ nữ xảy ra trong gia đình và người gây ra bạo lực gần như luôn luôn là nam giới, thường là người chồng/người tình, hoặc chồng cũ/người tình cũ, hay những người đàn ông mới quen biết của phụ nữ".

Hình thức bạo lực phổ biến nhất đối với phụ nữ là bạo lực trong gia đình. Cho

đến nay nhiều phụ nữ cảm thấy bị nguy hiểm ngay trong chính gia đình của mình. Thực tế cho thấy thậm chí gia đình - tổ ấm hạnh phúc của mỗi người - lại có thể biến thành địa ngục đối với phụ nữ, nơi họ bị tước đoạt quyền tự do và quyền tự chủ của chính mình.

Bạo lực gia đình không chỉ diễn ra ở những người đàn ông có học vấn thấp, kiến thức hạn chế, mà còn diễn ra ở cả những người có tri thức, học vấn cao. Nó không chỉ xảy ra ở nông thôn mà còn ở cả thành thị, không chỉ trong các gia đình nghèo khó thiếu thốn mà còn diễn ra ở cả gia đình sung túc, giàu có, nó diễn ra ở mọi cộng đồng, mọi quốc gia trên thế giới bất kể sự khác biệt về giai cấp, chủng tộc, tôn giáo. Bạo lực gia đình không phải là vấn đề riêng của một quốc gia hay nền văn hóa vì nó tồn tại cả ở các nước phát triển và các nước đang phát triển, cả xã hội phương Đông và xã hội phương Tây. Bạo lực gia đình cũng không phải là vấn đề mới xuất hiện trong xã hội hiện đại hay là sản phẩm của xã hội hiện đại mà trong lịch sử từ hàng ngàn năm trước người ta đã nhận được những trường hợp có liên quan tới bạo lực gia đình.

Với cuốn sách "Gia đình văn hoá là gia đình không bạo lực" do Trung tâm sức khoẻ Phụ nữ và Gia đình xuất bản sẽ góp phần nâng cao nhận thức và trách nhiệm của cộng đồng nhằm chống lại nạn bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em. Giúp người phụ nữ có điều kiện phát triển một cách toàn diện ngang bằng với nam giới và xây dựng cuộc sống gia đình hạnh phúc, có văn hoá, quan hệ vợ chồng bình đẳng tôn trọng nhau, hỗ trợ nhau cho sự phát triển của cả gia đình và toàn xã hội.

Xoá bỏ hoàn toàn nạn bạo lực trong gia đình và làm thay đổi cơ bản về nhận thức, thái độ, niềm tin người đàn ông có vị thế cao hơn phụ nữ là nhiệm vụ của mọi người trong xã hội.